

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej po południu z wyjątkiem niedziel i dni świąt: cznych.

BIURO REDAKCJI I EKSPEDYCJA ul. Chorążczyzna 31.
ADMINISTRACJA ul. Podwale 3. — Egzemplarze gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Chorążczyzna 31, w biurze dałenników S. SOKOŁOWSKI I SKA Jagiellońska 7, w biurach dzienników i trałkach. — Listy należy frankować.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Konto P.K.O. Nr. 141.600.
Telefon Redakcji Nr. 178. — Telefon Administracji Nr. 73.

Cena egzemplarza
w miejscu
i na prowincji

40 ML

PRENUMERATA:

	mieściecznie
we Lwowie bez dostawy	850 — Mk.
we Lwowie z dostawą	950 — Mk.
z przesyłką pocztową w Polsce	950 — Mk.
z przesyłką pocztową w innych państwach	1600 — Mk.

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ulica Podwale 3, w godzinach od 8—2 i 5—7 i biuro S. Sokołowski i Ska ulica Jagiellońska 7.

Konferencja prasowa w Min. spraw zagranicznych.

Warszawa. (PAT.) Na odbytej wczoraj w ministerstwie spraw zagranicznych konferencji prasowej, min. Narutowicz oświadczył przedstawicielom prasy, co następuje: Jak już wielokrotnie miałem sposobność dać wyraz, zagadnienia polityki polskiej nie uległy zmianie. Ogólnych zasad, tylokrotnie omówionych, tak przez mego poprzednika, jak i przezemnie, nie potrzebuję tu powtarzać, pragnę tylko poruszyć szereg najaktualniejszych zagadnień doby obecnej.

1. STOSUNEK DO WIELKICH MOCARSTW.

Stoimy pod znakiem poważnych międzynarodowych trudności, wynikłych z powodu ekonomicznego kryzysu w Europie, którego niestety ostatnia wielka konferencja nie zdołała załagodzić. Moment największego naprężenia nastąpił na tle sprawy odszkodowań niemieckich w Londynie. Sprawa ta nie może być obojętna, już choćby dlatego, że dotyczy ona najżywością interesów naszego sojusznika, Francji. Dlatego też życzeniem naszym będzie przyczynić się według możliwości do usunięcia zachodzących trudności i utrzymania przymierza aliantów.

2. ZJAZD W PRADZE.

Porozumienie czterech państw Europy środk. stanowi ważny czynnik równowagi europejskiej, którego doniosłość zarysowała się w Genewie i w Hadze i zaznaczyć muszę, że obecnie w przededniu tak ważnego zgrupowania Ligi Narodów poza tym ogólnym celem, harmonizującym w zewnętrznej polityce wspomnianych państw, łączy nas pewna analogia w stosunkach wewnętrznych.

Jeżeli patrzeć w nie będziemy przez pryzmat praw mniejszości narodowych, zrozumimy konieczność liberalnego ich traktowania przy niedopuszczeniu do naruszenia zasady suwerenności państwowej, tak ważnej wobec niewzruszonej konsolidacji organizmów państwowych młodych, a jednak powołanych do rozstrzygnięcia tak trudnych zagadnień, które będą przewodnią myślą wspólnych — i mam nadzieję — jednolitych naszych wystąpień na terenie międzynarodowym. — Wobec tak ważnych zadań w dziedzinie polityki światowej, na plan drugi na razie usunąć musimy lokalne różnice, jakie dzielą nas mogą na razie z Czechosłowacją. Nie chcę bynajmniej zdaniem takim obniżać wagi, jaką dla nas przedstawia uregulowanie w duchu naszych usprawiedliwionych żądań stosunku sąsiedzkiego z państwem czesk. Ufam, że z czasem znajdzie się ze strony czeskiej to samo zrozumienie wyższych wspólnych interesów, a temsamem dobre współzycie, jakiego przykład dawaliśmy dotąd stale w stosunku do zaprzyjaźnionych z nami sąsiadów.

3. PODRÓŻ NACZELNIKA PAŃSTWA DO RUMUNJI.

Z pośród państw małej ententy sojusz z Rumunją jest przedmiotem naszej specjalnej uwagi. Nie wątpię, że odłożona swego czasu, a zamierzona w połowie przyszłego miesiąca wizyta Naczelnika Państwa w Bukareszcie przyczyni się do jeszcze większego zacieśnienia przyjaźni polsko-

rumuńskiej, opartej na wspólnych interesach i zadaniach.

Na pogłębienie naszych i tak już bliskich stosunków z Jugosławiją wpłynie niezawodnie zapowiedziany przyjazd delegacji SHS. z Jankovicem na czele.

GALICJA WSCHODNIA.

Program Rządu w sprawie Galicji wschodniej jest powszechnie znany. Podkreślić tylko pragnę, że objęcie wyborami terytorium wschodniej Małopolski jest naturalnym przejawem suwerenności Rządu Państwa polskiego, jaką wykonywa bez zastrzeżeń nad całym zaborem austriackim.

Jestem przekonany, że w opinii ludności ruskiej przeważa pogląd o konieczności lojalnej pracy w sprawach państwowości Polski, która nie tylko uchroniła ten kraj od klęski i zniszczenia, lecz potrafiła doprowadzić już dziś, po tak świeżo przeżytych wojnach, do podniesienia gospodarczego, rokującego nawet w oczach cudzoziemców najlepsze widoki rozwoju. — Nie wątpię ani na chwilę, że sprzymierzone mocarstwa uznają pełnię praw zwierzchniczych Polski we wschodniej Małopolsce i że jedyną przyczyną zwłoki, jaka zaszła z ich strony w formalnem dopełnieniu aktu uznania, była ich troska o mniejszości narodowe. O ich istotnym losie w granicach Państwa polskiego tylko co się wypowiedziałem, aby zaś zaznajomić mocarstwa z naszymi zamiarami na przyszłość, miałem już sposobność przedstawić zasady projektu ustawy samorządowej w województwach wschodnich o ludności mieszanej, który ma być wniesiony do Sejmu. Nie mam żadnych powodów wątpić w przychylne przyjęcie tego projektu przez mocarstwa sprzymierzone.

SPRAWA BAŁTYCKA.

Analogicznie do tego, co mówiłem przed chwilą o współpracy z Małą Ententą, podkreślić winienem zdanie, jakie przywiązuję do naszego stosunku z państwami bałtyckimi.

Pewne wątpliwości, które swego czasu powstały w Finlandji co do formy porozumienia bałtyckiego, nie dotyczą bynajmniej samej jego treści. Zapewnić panów mogę, że u czterech rządów zarysowała się jednolita tendencja uzgodnienia naszej linii postępowania na Zachodzie. Wobec tego przekonany jestem, że w Genewie złożymy ten sam dowód solidarności owocnej, co na poprzednich konferencjach.

POROZUMIENIE Z ROSJĄ W SPRAWIE ROZBROJENIA.

Również na terenie naszych bezpośrednich interesów, wynikających z geograficznego położenia zaprzyjaźnionych państw, zarysowuje się coraz żywsze współdziałanie, mające na celu jedynie i wyłącznie pokojową współpracę na wschodzie Europy.

W tej to myśli mam zamiar przyjąć poczynione nam propozycje rządu sowieckiego, mające na celu zwołanie konferencji w sprawie ograniczenia zbrojeń, w której wzięłyby udział również państwa bałtyckie i Rumunja. Rozumiejąc, że akt

rozbrojenia musi odpowiadać ogólnemu planowi całego świata, boć przecie Rosja sowiecka nie jest naszym jedynym sąsiadem, Polska musi się liczyć z pracami, będącymi w toku, przy jej udziale w Lidze Narodów, a ich wynik uwzględnić będzie musiał współpracę na ten temat z Rosją.

SPRAWY LITEWSKIE.

Mimo wszelkich naszych zabiegów, zmierzających do nawiązania z Litwą Kowieńską bezpośrednich rokowań dla utrwalenia z nią przyjaznego współzycia sąsiedzkiego, rząd kowieński odrzuca uporczywie naszą inicjatywę i nadużywając dobrej wiary czynników nieświadomych, używa całego szeregu nieuzasadnionych pretekstów do wznowiania sporów terytorjalnych z Polską. Nie potrzebuję tu chyba dowodzić, że sprawa wileńska nie powinna być przedmiotem obrad forum międzynarodowego, losy Ziemi Wileńskiej uważam za definitywnie przesądzone wolą ludności. Z naszej strony żądać musimy od Litwy poszanowania praw mniejszości polskiej na jej terytorjum zamieszkałej i zaniechania przesławiania Polaków, którego bolesnym przykładem jest ciągnąca się od szeregu miesięcy sprawa więźniów polskich w Kownie. Niemniej obchodzi nas los ludności zamieszkałej na t. zw. strzeżeniu neutralnej, nie tylko pozbawionej wszelkiej opieki władz, lecz wystawionej ustawicznie na napady band i partyzantów, przechodzących z terytorjum kowieńskiego.

Kres napadom litewskim ma położyć podział strefy neutr. zgodnie ze zleceniem Rady Ligi N z 13. stycznia br., ustanawiającej w tym celu specjalną komisję międzynarodową. W związku z tem Rada Ligi Narodów wysłała na miejsce celem dokonania prac przygotowawczych swego delegata. Przyjazd tego delegata spodziewany jest w najbliższych dniach.

Przypominam, że uznanie Litwy kowieńskiej, de iure przez mocarstwa sprzymierzone zostało z ich strony uwarunkowane zgodą Litwy na międzynarodowe Niemna, w myśl odnośnego postanowienia traktatu wersalskiego. Zasady powyższą musimy z naszej strony popierać usilnie, zważywszy, że Niemen, przepływając znaczna część Państwa polskiego, ma duże znaczenie ekonomiczne, zwłaszcza dla naszego handlu zagranicznego.

STOSUNKI POLSKO-SOWJECKIE.

Stosunki polsko-rosyjskie uległy w ostatnich czasach pewnemu odprężeniu, w tym sensie, że sowiejcy przekonali się mogli o nastrojach pokojowych polityki polskiej. Odprężenie to dało się odczuć m. i. w czasie ostatniej wizyty p. Litwina w Warszawie. Życzyłbym sobie bardzo, aby dalsza poprawa tych stosunków odpowiadała w pełni intencjom rządu polskiego, rozwijała się po linii lojalnego wykonywania przez sowiejczyków zobowiązań traktatowych, prowadząc oba państwa do stanu pokojowego i poprawnego współzycia sąsiedzkiego. To się oczywiście — mam na myśli — stosuje i do Ukrainy sowieckiej, pod warunkiem, że jej władze przestrzegają będą w stosunku do nas ogólnie znanych i przyjętych zasad prawa międzynarodowego.

GDAŃSK.

Wypada mi jeszcze w paru słowach zwrócić uwagę na sprawę Gdańska, tembardziej, że w ostatnich czasach prasa nasza z dużym zrozumieniem na swych szpaltach ją poruszała. Rząd polski nie przestanie obstawać przy tem, aby w. m. Gdańsk wykonywało ściśle konwencję z Polską, zawartą 24. paźdź. z. r. Rząd polski z całym naciskiem żądać będzie od Gdańska szanowania uprawnień Polski, płynących z traktatu wersalskiego, który, jak wiadomo, stworzył wolne miasto dla zapewnienia Polsce wolnego dostępu do morza. Dotychczasowe decyzje, powzięte przez Radę Ligi Narodów, stwierdziły słuszność stawianych przez Polskę żądań. Istnieje nadzieja, że gdańszczanie kierując się zmysłem ekonomicznym, będą ułatwiali sobie współpracę z Polską, leżącą tak wyraźnie w ich interesie.

Nadeszła dziś wiadomość, że wysoki komisarz **Haking odmówił Polsce prawa witania w Gdańsku flot obcych i przedstawicieli zagranicznych.**

Oczywiście, decyzja ta nie jest dla nas do przyjęcia. Wolne miasto Gdańsk zostało przecie utworzone aby dać Polsce wolny dostęp do morza. Poleciałem naszemu delegatowi przy Lidze Narodów wnieść **energiczny protest przeciwko tej decyzji.**

STOSUNEK POLSKO-NIEMIECKI.

Sprawa naszego stosunku z republiką niemiecką zarysowuje się obecnie pod znakiem rozpoczętych rokowań gospodarczych, o których przebiegu poinformuje panów przewodniczący delegacji p. Olszowski.

STOSUNEK Z BLISKIM I DALEKIM WSCHODEM.

Na zakończenie pragnę zwrócić uwagę panów na ostatnie wydarzenia polityczne na Wschodzie. Uwzględnić trzeba, że kompletna pacyfikacja Europy, na której nam tak bardzo zależy, wymaga również utrwalenia się stosunków politycznych na bliskim Wschodzie. Z chwilą nastania stałego pokoju, drogi handlowe, prowadzące z Polski ku Wschodowi wznówić będą mogły tendencję ekonomiczno-polityczną wzajemnego zainteresowania się, która już dziś dość wyraźnie się zarysowuje.

Z przyjemnością podkreślić muszę, że węzły szczerzej przyjaźni i sympatii, łączące już od dawna naród polski z Japonją, zaczynają w obopólnych stosunkach państwowych przybierać formy konkretne, których wyrazem w najbliższym

czasie stać się ma traktat dla handlu i żeglugi. W dniach najbliższych rozpoczną się w tych

sprawach rokowania w Warszawie, gdzie ma nastąpić finalizacja i podpisanie odnośnego układu.

Przygotowania do wyborów.

Warszawa. W komisja Rady na m. Warszawę utworzony został specjalny referat w b. r. dla przeprowadzenia spraw związanych z wyborami do Sejmu i Senatu. Na czele referatu stanął p. Kazimierz Świerczewski, naczelnik wydziału prezydenckiego. Pierwszym zadaniem władzy administracyjnej, zgodnie z ustawą o o dynacji wyborczej do Sejmu

i Senatu, będzie podzielenie Warszawy na obwoły głosowania. Po ogłoszeniu podziału będą rozszlany kartki za pośrednictwem władzy policyjnej z wyznaczeniem do którego obwołu głosowania zamierzony został dany dom, i dokładny adres lokalu urzędowego dla danego obwołu, komisji obwodowej i lokalu wyborczego.

Dochody Ministerstwa skarbu.

Warszawa. Biuro prasowe Ministerstwa skarbu komunikuje: W marcu b. r. wpłynęła w formie daniny suma 34.810.3 milionów marek, w tem podatków bezpośrednich 22.673.3 milionów marek, podatków pośrednich 6.361.2 milionów marek, cło

1.551.9, monopol 2.435.8, należności 1.758.7, opłaty od koncesji na demy bankowe i kantory wymiany 5.8, opłaty wywozowe od produktów naftowych 266 milionów marek.

Z Ligi Narodów.

Dnia 30 b. m. zbierze się Rada Ligi Narodów.

Będzie to ostatnia sesja przed ogólnym zgromadzeniem. Na porządku dziennym znajdują się następujące sprawy: Powołanie do życia komisji dla miejsc świętych w Palestynie i opracowanie przepisów dla tej komisji; uwagi stałej komisji mandatów nad administracją terytoriów podlegających mandatowi „C”; sprawa mniejszości narodowych w Albanji, Lotwie i Estonji; sprawa granic między Austrią, Jugosławią i Węgrami; powołanie do komisji rządzącej Zagłębia Szary jednego członka pochodzącego z tego terytorjum; raport komitetu higieny i komitetu współpracy intelektualnej.

Dnia 30 b. m. zbiera się również w Genewie komisja dla spraw komunikacyjnych i tranzytowych. Zajmie się ona badaniem wstępnych prac dotychczasowych ogólnej konwencji kolejowej, umów w zakresie wymiany prądów hydroelektrycznych, kontrola sprzedaży opium w wolnych portach i interpretacja konwencji w sprawie międzynarodowych wód i dróg wodnych. Wreszcie tego dnia odbędzie się również zebranie stałej komisji doradczej dla spraw rozbrojenia, zaś dnia 1 września zebranie tymczasowej komisji mieszanej dla spraw rozbrojenia.

Dnia 31 sierpnia zbierze się podkomisja ekonomiczna dla spraw celnych, zaś 2 września podkomisja ekonomiczna dla spraw słusznego traktowania handlu. Ponadto w dniu tym zbierze się komisja kontrolująca, która wysłucha sprawozdania ra-

chunkowego za rok ubiegły i zbada również projekt budżetu na r. 1923.

Wreszcie 4 września zbiera się komitet finansowy. Komitet finansowy zbada przedewszystkiem stan Austrii, podkomisja dla spraw celnych zbada projekt mi. dzynarodowego ujednostajnienia poborów celnych, a podkomisja handlowa zbada trzy projekty międzynarodowej konwencji, dotyczące: 1. traktowania cudzoziemców; 2. formalności granicznych; 3. klauzuli największego uprzywilejowania we wszystkich taryfach celnych.

Dnia 4 września odbędzie się zgromadzenie Ligi Narodów

Przegląd polityczny.

(Kryzys europejski. — Komisja reparacyjna nic nie zreparowała. — „Ostarrichi morituri“).

Rzeczy posuwają się „crescendo”. Do niedawna mówiło się o nieporozumieniach między sprzymierzonymi, obecnie coraz częściej w dyktandach prasy okazuje się „kryzys europejski”.

Z tym kryzysem w bezpośrednim związku pozostają wiadomości sygnalizowane z Berlina, że Francja przygo owuje się do kroków wojskowych, że w Klonji odbyła się wielka narada wojskowa i że delegaci francuscy są na wyjeździe z Berlina.

Ze niebardzo wesoło dzieje się w polityce, świadczy również przerwanie urupa przez Lloyd

Dr. K. Sochaniewicz.

Zwrot archiwów i mienia kulturalnego Polsce przez Rosję.

(Ciąg dalszy.)

Los Warszawy, o ile chodzi o podcięcie arterji świadomości narodowej, podzieliło i Wilno, a zwłaszcza jego zbiory uniwersyteckie, które powstały dzięki zasłudze kuratora okręgu szkolnego wileńskiego Adama księcia Czartoryskiego. Tam również po powstaniu 1830-31 r., w którym ziemie litewsko-ruskie brały czynny udział, zamknięto uniwersytet i zakłady z nim związane, a likwidację tychże przeprowadzono w sposób następujący: Archiwum uniwersyteckie oraz akta byłej Komisji Edukacyjnej wraz z aktami okręgu szkolnego wileńskiego przekazano ministerjum oświaty w Petersburgu. Po roku 1868 przekazano muzeum Rumiancewa w Moskwie portrety i urządzenia artystyczne z auli uniwersyteckiej oraz z sali sławnego niegdyś obserwatorium astronomicznego. Zbiór numizmatyczny, liczący 19.939 monet i medali, — przekazano uniwersytetowi w Kijowie, a w małej części uniwersytetowi w Charkowie (1.500 sztuk). Bibliotekę uniwersytecką rozbito na części: w r. 1832 przekazano 4.374 dubletów, a w r. 1836 przeważną część unikatów do uniwersytetu w Charkowie, część zaś (5.837 dzieł w 7.544 tomach) do uniwersytetu w Kijowie. Bibliotekę akademii medyko-chirurgicznej po jej skasowaniu w r. 1842 (12.262 dzieł w 17.566 tomach) przekazano uniwersytetowi w Kijowie. Bibliotekę akademii duchownej również w r. 1842 skasowaną

rozdzielono między bibliotekę uniwersytetu kijowskiego (21 dzieł w 863 tomach), a część główną (30.000 tomów) przekazano Akademii duchownej rzymsko-katolickiej w Petersburgu.

Mimo tych strat na polu kultury duch narodu polskiego w walce z caratem już teraz na śmierć i życie nie upadł. Przy ustawicznym podcinaniu nerwów życia kulturalnego przez rząd zaborczy, dzięki ustawicznemu wysiłkom woli jednostek prywatnych wyrastały nowe ogniska. Mimo centralizacyjnej i rusyfikacyjnej polityki rządu rosyjskiego (tak charakterystycznej w owej organizacji gubernialnych zarządów, rozwiniętej na ziemiach przedrozbiorowej Rzeczypospolitej Polskiej), wola kilku jednostek, a w szczególności Eustachego i Konstantego Tyszkiewiczów oraz A. Kirkora zdołała w r. 1855 utworzyć w Wilnie Muzeum starożytności, w skład którego weszło przeszło 2.000 monet i medali, 1.000 sztychów, 10.000 dyplomów, rękopisów, autografów oraz książek, zbiór broni po generale hr. Kossakowskim, zbiór ptaków R. hr. Tyszkiewiczów (1.093 okazów); słynne archiwum dereczyńskie księząt Sapiechów, zbiory wykopalisk E. i K. Tyszkiewiczów i A. H. Kirkora (529 sztuk) itd. I tej instytucji nie dano przetrwać zbyt długo, bo w 9 lat po jej powstaniu spotkała ją konfiskata.

Słynny „pogromca” powstania 1863-4 r. na Litwie gen. gub. Murawjew, wsławiony w dziejach przydomkiem Wieszałiela, idąc w ślady Suworowów, Paskiewiczów, rozpoczął systematyczną konfiskatę zbiorów, które w ogólnej liczbie 66.663 przedmiotów (w tem 3.818 sztuk okazów archeologicznych, 2.097 dyplomów i autografów, 8.110 numizmatów, 3.243 portretów, sztychów i

popiersi, 487 pieczęci, 19.700 tomów książek, 541 rękopisów itd., nie licząc zbiorów przyrodniczych i etnograficznych) stały się łupem zachłanności rządu rosyjskiego. Powędrowały te rzeczy do Gaczniny (pałacu cesarskiego), Muzeum Rumiancewa w Moskwie, Orużejnej Pałaty tamże, ces. bibliot. publ. w Petersburgu itd. Resztki, które pozostały na miejscu (oczywiście nie z owych cennych muzealiów) wcielono do wileńskiej publicznej Biblioteki utworzonej w r. 1856 dla celów rusyfikacyjnych.

Z tych samych motywów po dokonanej kasacji słynnego liceum w Krzemieńcu, wzorowego zakładu wychowawczego, stworzonego przez prawnika i pedagoga Tadeusza Czackiego, przewieziono do Kijowa archiwum, księgozbiór (24.379 dzieł w 34.328 tomach) oraz gabinet numizmatyczny.

Kapitałnym wprost przykładem, ilustrującym taktykę ekspropriacyjną rządu rosyjskiego, stosowaną po zgnębieniu powstania listopadowego stanowi konfiskata pomnika ks. Józefa Poniatowskiego. Pomnik ten, ufundowany za polskie pieniądze, jako wyraz hołdu dla polskiego wodza armii polskiej w służbie Napoleona, dłuta słynnego Thorwaldsena, był dla (już z idiotyzmem graniczącego) autokratyzmu rosyjskiego symbolem buntu. Spotkała go zatem normalna kara, stosowana w procedurze karnej rosyjskiej: car skazał (dosłownie) pomnik „na zesłanie” do twierdzy w Modlinie w r. 1836, a w r. 1840 zrobił z „zesłańca”, prezent Paszkiewiczowi zdobywcy Warszawy w r. 1831, który nim ozdobił swą rezydencję w Homlu.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

no: 4. Armia nie osiąga wprawdzie takiej szybkości, gdyż napotyka więcej przeszkód ze strony nieprzyjaciela, ilekroć jednak ma drogę wolną, dywizje jej przechodzą regularnie 40 km. dziennie.”

„Służba intendantury nie funkcjonuje już, a ponieważ Polacy przebywają w czasie pościgu obszar zniszczony przez nieprzyjaciela, można zdac sobie sprawę z wysiłku, poniesionego przez wojska.” (R. M. Fr. str. 291.)

W wyniku tych trudów nadludzkich i poświęceń, do których zdolny jest tylko młodociany zapal i gorący patriotyzm, armie sowieckie — tak dumnie i pewnie kroczące na podbój Polski — zostały całkowicie zniszczone. Wzięto 70.000 jeńców, 200 armat, 1000 kar. masz., kilkadziesiąt tysięcy bolszewików przeszło granicę. Żadna dywizja sowiecka nie uniknęła rozbicia.

— 00 —

Narodowa demokracja — a sprawa Galicji Wschodniej.

(Na kongresie wersalskim).

II.

W pertraktacjach z Komisją do spraw polskich, wyznaczoną przez Radę Najwyższą, Delegacja polska protestowała jak najenergiczniej przeciw wysuniętej przez Mocarstwa zasadzie tymczasowości w zarządzie Galicją Wschodnią.

Przedstawiała wszystkie ujemne dla kraju skutki takiej niepewności co do dalszych jego losów nie przeciwdziałała się zaś wcale idei autonomii Galicji Wschodniej.

P. Kozicki tak pisze o tem:

„Delegaci protestowali kategorycznie przeciw zasadzie oddania Galicji Polsce tylko we władze czasowe. Usłyszeli w odpowiedzi, że sprawa ta jest już przesadzona uchwałą Rady Najwyższej i nie należy wcale w Kompetencji komisji. Nie pozostawało tedy nic innego do zrobienia jak staranie się o to, by uzyskać statut Galicji Wschodniej odpowiadający jak najbardziej wymaganiom życia i interesom Polski i tego kraju.

Na następne posiedzenie Komisji 5. lipca (1919) delegaci polscy przynieśli opracowane przy pomocy ekspertów zasady statutu autonomicznego Galicji, wręczyli je Komisji i dali ustne wyjaśnienia co do poszczególnych jego punktów.”

Raz jeszcze przypominamy, że przewodniczącym delegacji polskiej, która wypracowała projekt statutu autonomicznego Galicji Wschodniej był leader stronnictwa dem. nar. p. Roman Dmowski.

Więc nie w Belwederze myśli tej dano realne kształty. A teraz zwracamy uwagę na dalszy tekst p. Kozickiego.

„Według tych zasad Polska zobowiązywała się do dania Galicji Wschodniej, wchodzącej w skład Państwa polskiego szerokiej autonomii, do dania wszelkich gwarancji poszanowania swobód obywatelskich, do równouprawnienia języka ruskiego z polskim w administracji, sądownictwie i szkolnictwie, do ustanowienia Sejmu autonomicznego pochodzącego z wyborów powszechnych i proporcjonalnych, do ustanowienia zarządu specjalnego dla Galicji Wschodniej pod kierownictwem namiestnika mianowanego przez Naczelnika Państwa polskiego, — do powoływania na urzędy przede wszystkim mieszkańców tego kraju — do powołania do ministerstwa polskiego, ministra bez teki dla Galicji Wschodniej wreszcie do ustanowienia przy ministerjum polskim rady Rusina do spraw, dotyczących specjalnie narodowości ruskiej.

Państwo polskie miało prawo według tego projektu zaprowadzenia w Galicji Wschodniej obowiązkowej służby wojskowej.

Kompetencja Sejmu miejscowego miała obejmować sprawy następujące: kultura publiczna, oświata, dobroczynność, zdrowotność, drogi krajowe gminne i wiejskie, popieranie rolnictwa, handlu i przemysłu. Liczba posłów Sejmu miejscowego byłaby conajmniej równa podwójnej liczbie posłów Sejmu polskiego, wybranych z terytorjum Galicji Wschodniej.”

Wiadomość o przygotowywaniu statutu dla Galicji Wschodniej wywołała zainteresowanie we Lwowie — opowiada w dalszym ciągu p. Kozicki.

Do Paryża przyjechali poseł Dybski, p. Löwenherz i poseł hr. Skarbek. Wszli oni w porozumienie z Delegacją i „razem z p. Dmowskim byli obecni na posiedzeniu Komisji do spraw polskich dn. 29 lipca.”

„Przedstawiciele królu byli zgodni z Delegacją w tem, że należy jak najenergiczniej protestować przeciw tymczasowemu tylko oddaniu Galicji Wschodniej Polsce.”

Autonomii, jak widać z tego nie kwestionował nikt. „Wynikła jedynie różnica zdań co do tego, na jakim terytorjum powinny mieć moc statut autonomiczny.”

Delegat Dmowski był zdania, że terytorjum autonomiczne winno być ograniczone tylko do Galicji Wschodniej. Przedstawiciele przybyli z niego proponowali by żądać objęcia statutom całej Galicji.

Gdy już na podstawie propozycji delegatów polskich, Komisja opracowała projekt statutu dla Galicji Wschodniej, w drugiej połowie sierpnia przedstawiciele kraju przybyli ponownie do Paryża. „Na posiedzeniach z członkami Delegacji przedyskutowano ponownie postulaty polskie i taktykę, jakiej się trzymać należy. „Punktem spornym była tylko sprawa terytorjum Galicji autonomicznej.”

Zatem i delegacja urzędowa i przedstawiciele trzech najpoważniejszych stronnictw krajowych między nimi p. Skarbek nie mieli nic przeciw zasadzie autonomii, chodziło im tylko o terytorjum, no i przede wszystkim o tymczasowość. Wystosowano więc do przewodniczącego Konferencji 2 noty od delegacji i od przedstawicieli kraju, w których uzasadniono zgutność pozostawiania w niepewności losów paru milionowej ludności.

Zdawało się, że Konferencja sprawę Galicji Wschodniej nareszcie rozstrzygnie. Stało się jednak inaczej. Na Konferencji wynikła różnica zdań. Do kompromisu nie doszło i sprawa na dłuższy czas zeszła z porządku dziennego. Dopiero w początkach listopada doszło do wiadomości Delegacji polskiej, że Komisja do spraw polskich ponownie zajmuje się projektem statutu dla Galicji Wschodniej. Dmowski był wówczas chory, Grabski i Patek przebywali w kraju. Wobec tego p. Kozicki postarał się o odroczenie decyzji.

26 listopada pp. Grabski i Patek wezwani zostali na posiedzenie Rady Najwyższej. Tam znów walczyli z zasadą tymczasowości. Nie zdołali jednak wpłynąć na wynik decyzji Rady Najwyższej.

„Rada Najwyższa zatwierdziła projekt traktatu między Wielkimi Mocarstwami a Polską, na mocy którego Polska miała się zobowiązać do dania Galicji Wschodniej statutu autonomicznego, którego zasady były wymienione w traktacie.”

Nie podajemy tu tekstu statutu; interesujący się sprawą, znajdują go w książce p. Kozickiego. Jest on szczegółowym rozwinięciem zasad opracowanych przez Delegację Polską pod przewodnictwem p. Dmowskiego.

Traktat ten nieostał przez Sejm polski ratyfikowany. Kwestja więc pozostała otwartą. Nie udało jej u egulować p. Skirmunt, a na konferencji w Genewie p. L. George wygrywał ją zresztą przeciw nam.

Tak przedstawia się w zwięzłym skrócie historia tego ciekawego epizodu.

Nie chcemy w tej chwili dotykać zasadniczo kwestji autonomii galicyjskiej, nie chcemy też Delegacji a przede wszystkim p. Dmowskiemu czynić zarzutów, niedostatecznej czy nieumiejętnej obrony interesów polskich na Konferencji. Wierzmy nawet, że nikt nie zdołałby w sytuacji ówczesnej ani lepiej ani skuteczniej interesom tym służyć.

Ale musimy ubrać społeczeństwu polskiemu w pełnem świetle perfidję i złą wiarę prasy dem. narodowej, która usiłuje wmówić dziś w ogół polski, że autonomia Galicji Wschodniej, jest jakimś djabełskim wynalazkiem Belwederu, lub że myśl o niej zrodziła się w głowie p. Premjera i t. d.

Nie trzeba liczyć za wiele na złą pamięć ludzi. Z es tą tym, którzy zapomnieli, książka p. Kaweckiego przypomni, że autorem projektu „szerokiej autonomii” dla Galicji Wschodniej jest p. Roman Dmowski.

H. C.

KRONIKA.

Kalendarz. Niedziela, 27 sierpnia. Rz.-kat.: 12 po św. — Gr.-kat.: 12 po Sosz. — Słowiański: Przedzisiawa.

Poniedziałek, 28 sierpnia. Rz.-kat.: Augustyn. — Gr.-kat.: Uspen Bohor. — Słowiański: Wyszomira.

— Niema to, jak rano w dzień chmurny, wybrać się w płaszczu i z parasolem. Najlepszy sposób, aby sprokować na dzień cały piękną pogodę. „Probatum est” fakże dzisiaj Chmurna i Słomazarna w godzinach porannych aura, rozpromieniła się następnie, jak panna, gdy jej powiedzą, że na bal pójdzie. Podziękujmy pięknemu dniu z tego miejsca i wyrażmy życzenie, by częściej do nas zaglądał. Mile zawsze powitamy takiego gościa.

— Przepędzanie wagonów bagażem ręcznym. Z Warszawy donoszą, że Ministerstwo kolei żelaznych zarządziło, by służba kolejowa odciąć zwracała łączną uwagę nie tylko przy wejściu podróżnych na peron stacyjny, oraz przy wsiadaniu do wagonu, czy bagaż zabrany do wozu osobowego może być uznany za bagaż ręczny, lecz także baczyć podczas jazdy oraz w stacjach docelowych na to, czy bagaż ręczny, odpowiada co do wielkości i pojemności postanowieniom taryfowym, które zezwalają podróżnemu zabrać do wagonu tylko tyle bagażu, ile zmieści się ponad i pod jego siedzeniem. W razie ujawnienia nieodpowiedniego tobołku ręcznego, kosa i t. p., należy go w najbliższej stacji nadać jako bagaż za dopłatą.

Gdyby mimo przeprowadzonej kontroli w stacji wyjazdowej i w pociągu niektóre niezadające się jako bagaż ręczny tobołki dojechały w przedziałach bez uiszczenia przewoźnego aż do stacji docelowej, mają organy stacyjne teje stacji (portjerzy i t. p.) doprowadzić te tobołki do kasy bagażowej, celem dodatkowego ściągnięcia taryfowej opłaty.

— Strajk lekarzy. Z Katowic donoszą: Towarzystwo lekarzy „Spółki brackiej”, czyli t. zw. „Knapschaft”, postanowiło z powodu nieustępliwości zarządu Spółki, który honorarium lekarzy podwyższył od 1 października 1921 roku do chwili obecnej jedynie o 25 proc. — ogłosić strajk porząwszy od wtorku. Strajk obejmuje 120 lekarzy, t. j. połowę wszystkich lekarzy Województwa Śląskiego.

— Nieszczęśliwy wypadek w Tatrach. Z Zakopanego donoszą. Dnia wczorajszego uległ wypadkowi znany artysta teatru Wiktor Biegański. Podczas zdejmowania filmu spadł on wskutek zerwania liny z Wielkiego Mnicha i zawisł na skalach.

Pogotowie złożone z członków Towarz. Tatrzańskiego wyruszyło z Morskiego Oka o godz. 7 wieczorem celem poszukiwania artysty.

— Niepodoła im się sędzia śledczy. Z Warszawy donoszą: Aresztowani agenci komunistyczni wystosowali przeciwko sędziemu śledczemu do spraw szczególnej wagi p. J. Luksemburgowi, którego stanowcza postawa nie podoba się aresztowanym, do prez. sądu okręgowego żądanie naznaczenia innego sędziego. — Sędzia śledczy Luksemburg prowadzi sprawę Toenlitza, Garfinkla, Bernsteina, Paisacha i Hetmana.

— Wielkie pożary. Ze Salonik donoszą, że w magazynach Banku narodowego wybuchł wielki pożar. Szkody wynoszą 5 milionów dinarów.

Z Calais donoszą: W tutejszym porcie wybuchł pożar w składowni towarów i w składach drzewa. — Przyczyna nieznana. Straty wynoszą kilkadziesiąt milionów franków.

— Bezrobocie w Czechach. Z Pragi donoszą: Według „Pravo Lidu” w przemyśle szewskim pracują obecnie 2—3 dni w tygodniu. Z liczby 35.000 robotników w tym dziale, 25.000 jest bez pracy.

— Pogrzeb Collinsa. Z Dublina donoszą. Przybył tu wczoraj narowiec, wiozący zwłoki Collinsa. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek. Zwłoki będą złożone w tutejszej katedrze.

— Śmiertelny wypadek przy pracy. Z rusztowania wystawionego na wysokości dachu rekonstruowanego gmachu kasyna narodowego przy ul. Mickiewicza 1. 6, spadł wczoraj na bruk robotnik stolarski, Nestor Horec. Nieszczęśliwa ofiara obwiazłku, spadłszy z wysokości 3-piętrowej, doznała złamania podstawy czaszki, ponosząc śmierć na miejscu.

— Nagły zgon. Wczoraj na przystanku M. K. E. przy placu Gołuchowskich, zmarł nagle 56-letni Eliasz Goldmark. Przyczyną nagłego zgonu, był silny krwotok wewnętrzny.

— Oj ta waluta! Za przewożenie oficy waluty, przetrzymał komisariat policyjny na dworcu głównym dra Léona Blausteina.

Estera Herscher, faktorka, przytrzymana została w ul. św. Stanisława za handel obcą walutą. Przy przytrzymanej znaleziono pół miliona marek polskich i czek, wystawiony przez firmę „Cinard” w Bostonie 1. 81786, na 5 funtów szterlingów. Ponieważ czek ten sprawia wrażenie fałszyfikatu Herscherowa aresztowano.

— Czuty małżonek. Leokadja Morawska, żona szewca Kazimierza Morawskiego, zam. przy ul. Rostkowskiego 23, doniosła wczoraj policji, że mąż jej...

szęgo już czasu bije ją i znęca się nad nią w nieludzki sposób. Nieszczęśliwa żona, która zjawiała się na inspekcji policyjnej ze śladami silnego pobicia, podaje, że jest z pochodzenia Rosjanka i jako taka nie mając tu nikogo ze swej rodziny, prosi władze bezpieczeństwa o opiekę.

— Zaginął we Lwowie 4-letni Jan Matnik, syn Katarzyny Matnik, włościanki z Zaczkowa powiatu Lwów.

— Kradzież. Edwardowi Burckerowi, zamieszkałemu przy ul. Legionów 5, skradziono płaszcz gumowy, wartości 200.000 Mkp. Jako podejrzaną aresztowano służącą, policyjnie notowaną, Antoninę Litni.

Do mieszkania Henryki Pitscha przy ul. Pańskiej 24, włamali się nieznani sprawcy i skradli garderobę, wartości 60.000 Mkp.

Na placu Krakowskim aresztowano notowanego kieszonkowca Franciszka Wiszuna, w chwili, gdy usiłował skraść 25 dolarów Markowi Szomskiemu, gospodarzowi z Dźwinogrodu pow. Belzec.

Wpisy do gimnazjum matematyczno-przyrodniczego C. Brückówny, ul. Sakramentek 32 — rozpoczną się 25. sierpnia. Ze względu na to, że język łaciński jest przedmiotem nadobowiązkowym w tym zakładzie, mają uczenie szkół wydziałowych znaczne ułatwienie przy przejściu do tego gimnazjum. Interesowanym zwraca się uwagę, że gimnazjum neohumanistyczne nie istnieje (17. §. ust. szk. r. 1922). 8053

Dr. Stanisław WAŁĘGA
DENTYSTA
Ordynuje od 9—1 i 3—6.
LWOW, ulica ASNYKA liczbą 4.

TELEGRAMY.

MARKA POLSKA, JAKO ŚRODEK PŁATNICZY W GDAŃSKU.

Warszawa. (AW). „Kurier Poranny” donosi z Gdańska, że w związku z katastrofalną zniżką marki niemieckiej, w oknach sklepów na pierwszorzędnym ulicach w Gdańsku ukazały się obwieszczenia, że składy te przyjmują markę polską jako środek płatniczy.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI W KRAKOWIE.

Kraków. Onegdaj przybył tu Minister sprawiedliwości Makowski w towarzystwie dyrektora departamentu Ministerstwa sprawiedliwości p. Wyrobka i naczelnika wydziału p. Königa. Minister odbył dłuższą konferencję z prezydentem sądu apelacyjnego dotyczącą akcji legislacyjnej, organizacji sądów, oraz szeregu spraw bieżących. Następnie Minister udzielił audjencji. W godzinach popołudniowych odbyło się w sądzie apelacyjnym ogólne zebranie sędziów i prokuratorów.

Na zebranie to przybył także Minister Makowski, którego powitał prezes sądu Wolter serdecznym przemówieniem i przedstawił mu ogólne położenie stanu sędziowskiego w Zachodniej Małopolsce. Minister dziękował za powitanie i podziękował, że zależeć mu na tem, aby między Ministerstwem a sądownictwem zadzierzgnięty został osobisty kontakt. Usilnym życzeniem Ministra będzie dążyć do polepszenia bytu materialnego sędziów i do podniesienia stanowiska sędziowskiego do wyżyn odpowiadających zadaniu stanu sędziowskiego w społeczeństwie. W końcu Minister wysłał kilka referatów z zakresu sądownictwa i wziął udział w dyskusji. Wieczorem odbył się obiad w Starym Teatrze, wydany na cześć Ministra przez miasto.

P. PILTZ — NA KONFERENCJĘ W PRADZE.

Warszawa. (AW). Wczoraj wyjechał na konferencję Małej Ententy w Pradze poseł polski przy rządzie czeskim p. Erazm Piltz.

KS. ZDZISŁAW LUBOMIRSKI PRZEDSTAWICIELEM POLSKI.

Warszawa. (AW). Przedstawicielem Polski przy tymczasowej komisji ograniczenia zbrojeń przy Lidze Narodów w miejsce księcia E. Sapiehy, który z tego stanowiska ustąpił, mianowany został ks. Zdzisław Lubomirski.

KATASTROFA W OTWOCKU.

Warszawa. (AW). Dnia 23. b. m. o godz. 6. rano podczas manewrowania pociągu na stacji Otwock, nastąpiło zderzenie, w rezultacie którego zostało 6 osób rannych, oraz 2 wagony rozbite.

POSEŁ POLSKI W MOSKWIE.

Warszawa. (AW). Wedle informacji „Przeglądu Wieczornego”, wojewoda nowogrodzki Raczkiewicz Wł. ma objąć stanowisko posła polskiego w Moskwie.

PRZEDSTAWICIELE KRAJÓW BAŁTYCKICH W WARSZAWIE.

Warszawa. (AW). Premier przyjął dziś posła fińskiego Ehrströma. Wizyta ta jest w związku z ostatnią notą fińską w sprawie ratyfikowania umowy warszawskiej.

Warszawa. (AW). Dnia 24. b. m. przyjechał do Warszawy szef sztabu armii estońskiej w otoczeniu oficerów sztabowych dla wręczenia wyższym wojskowym polskim odznak estońskiego krzyża walecznych. Dziś o godz. 17. szef sztabu udekorował Naczelnika Państwa, jutro zaś nastąpi dekoracja gen. Sikorskiego, pułk. Rybaka i innych.

SPRAWA GDAŃSKA NA RADZIE LIGI NARODÓW.

Warszawa. (AW). 24. b. m. gen. komisarz polski w Gdańsku p. Pluciński wyjechał do Genewy na obrady Ligi Narodów w sprawach dotyczących Gdańska. Z ramienia wolnego m. Gdańska udają się do Genewy prez. Senatu Salm, senator fin. dr. Vokmann, oraz radca regencyjny dr. Färber.

ZJAZD MARJENBADZKI.

Marienburg. (PAT.) Prezydent ministrów Pasicz i Benesz zebrał się wczoraj na konferencję. Obrady trwały cały dzień. Przedyskutowano wszystkie kwestie międzynarodowej polityki, w szczególności kwestie, dotyczące obu krajów. Obaj szefowie rządów skonstatowali zupełną zgodność swoich poglądów. W końcu obradowano nad sojuszem między obu krajami. Na podstawie obopólnego porozumienia się, dotychczasowy sojusz został przedłużony i uzupełniony. Obok porozumienia politycznego obaj premierowie zgodzili się na to, że poczynią nowe zabiegi w sprawach gospodarczych, finansowych i handlowych, celem wzmocnienia położenia w obu krajach.

Marienburg. (PAT.) O godz. 3 po południu król Aleksander przyjął premiera Benesza, który następnie udał się do prezydenta Pasicza. Konferencja trwała do godz. 17.30. Wieczorem Dr. Benesz wydał obiad. O godz. 21.30 u króla SHS. odbyło się „soirée”. Dr. Benesz o godz. 22.30 opuścił Marienburg.

WYJAŚNIENIE W SPRAWIE NAUCZCIELI UKRAIŃCÓW.

Warszawa. (PAT.) Wobec pogłosek, które znalazły oddźwięk w prasie o rzekomem masowym zwalnianiu ze służby Ukraińców, nauczycieli publicznych szkół powszechnych na obszarze kuratorium okręgu szkolnego wołyńskiego z powodu niezyskania przez nich obywatelstwa polskiego, Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego wyjaśnia, że z ogólnej liczby nauczycieli, wynoszącej na tymże obszarze 1800, zwolniono nauczycieli Ukraińców 73, jednakże nie ze względu na niezyskanie przez nich obywatelstwa polskiego, ale bądź to z powodu niewystarczających kwalifikacji naukowych, bądź z powodu uchylecia się od udziału w obowiązkowych kursach wakacyjnych, bądź wreszcie z powodu niesumiennego spełniania obowiązków. W tym samym czasie, na tym samym obszarze i z tych samych przyczyn zostało zwolnionych 36 nauczycieli publicznych szkół powszechnych Polaków. W samym tylko powiecie Rówieńskim pełni obowiązki nauczycieli publicznych szkół powszechnych 254 Ukraińców, nie posiadających obywatelstwa polskiego.

PROPOZYCJE NIEMIECKIE NIEMOŻLIWE DO PRZYJĘCIA.

Berlin. (PAT.) Wysunięte ze strony rządu niemieckiego nowe propozycje uznali delegaci za niemożliwe do przyjęcia. Zwłaszcza delegat angielski był formalnie zaskoczony propozycją ofiarowania 50 milionów marek w złocie, jako gwarancję za moratorium i mające być dostarczone świadczenia w węglu i drzewie. Wyrzucił on swoje zdziwienie, że Niemcy z jednej strony proszą o odroczenie gotówkowych spłat, powołując się ciągle na spadek marki niemieckiej, a z drugiej strony są w stanie zaproponować tak dużą kwotę w gotówce, jako zastaw! Zdaniem Brandburego Niemcy same zamknęły sobie drogę ostatnią propozycją.

RATOWANIE MARKI NIEMIECKIEJ.

Berlin. (AW.) W związku z sytuacją ekonomiczną, jaka wytworzyła się wskutek spadku

marki niemieckiej, Powszechny Związek Niemieckich Związków Zawodowych domaga się natychmiastowego sekwestru artykułów żywnościowych, odzieżowych i obuwiu, ustalenia przymusowego kursu marki niemieckiej, wprowadzenia cen maksymalnych, wprowadzenia monopolu handlu zewnętrznym, skoncentrowania go w rękach Rządu Rzeszy, reorganizacji handlu dewizami, wydania zakazu wypieku wszelkiego rodzaju ciast, fabrykacji likierów, ograniczenia produkcji wina i piwa.

SPRZYSIĘŻENIE PRZECIW POINCAREMU.

Paryż. (PAT.) „Matin” donosi, jakoby policja francuska miała odkryć sprzyśiężenie na życie Poincarégo. Według tej informacji dla wykonania zamachu miał się udać do Paryża niejaki Günthel, rzekomo członek wszechniemieckiej organizacji „Konsul”.

KŁAMSTWEM I TERROREM.

Charków. (AW.) Aresztowano wielu Polaków obywateli polskich i ukraińskich zarówno w Charkowie, jak i w miastach prowincjonalnych, którym nie można było zarzucić ponadto, że utrzymywali stosunki towarzyskie z współpracownikami poselstwa. Prócz tego przeprowadzono szereg rewizji między innymi u szeregu współpracowników poselstwa polskiego, względnie jego delegacji na prowincji. Przeciw temu niesłychanemu w stosunkach międzynarodowych postępowaniu władz sowieckich, oraz przeciwko bezzasadnym aresztowaniom Polaków i przeciwko stwarzaniu w ten sposób wokół poselstwa atmosfery podejrzeń, złożyło poselstwo polskie w komisariacie spraw zagr. notę protestującą. Odpowiedź rządu sowieckiego utrzymana w wysoce nieprzychylnym tonie zarzucała kilku urzędnikom poselstwa prowadzenie akcji szpiegowskiej kontrrewolucyjnej na Ukrainie.

Poselstwo polskie ma niezbitę dowody stwierdzające kłamliwość zarzutów, przeciwko wymienionym w nocie sowieckiej urzędnikom.

Kursy giełdowe.

Lwów, dnia 25 sierpnia godz. 10:30.

Marki niemieckie	3.95	(5.80—6.20)
Franki francuskie	692	(000—000)
Franki szwajcarskie	1672	(—)
Funt sterlingi	39.360	(00.000 —)
Korony niem.-aust.	9—00	(9.00—12.00)
Wiedeń	—	(10—11.50)
Korony czeskie	197.—000	(325—335)
Praga, wypłata	000	(330.—340)
Dolary amerykańskie	8712—8800	(8800—9100)
— kanadyjskie	8581—8668	0.00
Zurych Marki polskie	0.0000	(050)
Lei	380	0—00.00
Lizy	00	(—)
Budapeszt	900	(0.00)
Paryż	900	(000.00—005.00)
Berlin	0.00	(4.80—5.60)

Wyczuwa się tendencja zniżkowa na obce waluty.

Uwaga: Pierwsza cyfra wskazuje kurs informacyjny, druga, w nawiasie, kurs oficjalnej giełdy.

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar Teatru Miejskiego.

Początek przedstawień o godz. 7:30 wieczorem.

Dziś, w sobotę i jutro, w niedzielę „Ten, którego biją po twarzy” — występ Brydzińskiego. W poniedziałek i wtorek „Tajfun”, sztuka w 3 aktach Lengyela (występ W. Brydzińskiego).

Repertuar Teatru Nowości.

Dziś, w sobotę, jutro, w niedzielę, poniedziałek i wtorek „Ósma żona Sinobrodego”, farsa.

— Ostatnie przedstawienia „Tego, którego biją po twarzy”. W sobotę i w niedzielę gra Brydziński po raz ostatni tytułową rolę w sztuce Andrejewa, która Teatr Wielki wystawił w całym przepychem. Znakomity gość wystąpi następnie w świetnej swej kreacji dr. Tekerame w „Tajfunie” w poniedziałek. Sztukę reżyseruje Okornicki, który tak doskonale wystawił „Tego, którego biją po twarzy”. Kreacja dr. Tekerame w „Tajfunie” należy do najświetniejszych w bogatym repertuarze świetnego artysty.

Inauguracja sezonu w „Bagateli”. Dyrektor „Bagateli” p. B. Bronowski w wieczór otwarcia teatrzyku nie wesoła miał minę. Sprzyśiężło się na niego — i jakby cenne ostudzić jego artystyczne

bluznęło, deszczem zimnym z dziwną, z dziwną obojętnością spadającym ludziom wprost na głowy.

P. Bronowski podumał chwilę — (leż zajęć ma dyrektor przed premierą!) — a potem roześmiał się. Ci, co mieli ochotę przyjść, — przyjdą. Więc wszystko w porządku. Trudy nie zmarnowane.

I przekonał się, że miał rację. Publiczność jawiła się licznie, — a p. Bronowski znany z tego, że ma wrodzony dar „chwytania za serce”, nie zawiodł i tym razem. Choć w całości znać było robotę dorywczą, przecież ogólne wrażenie — dodatnie — może być rekoimnią tego, że „Bagatela” stanie się wkrótce oazą szczerego śmiechu i niedokuczliwej satyry.

Prolog Raorta lekki i dowcipny poprzedzał szereg produkcji z rozmaitej dziedziny. Był więc śpiew i tańce, humoreski, żarty, trochę pysznego przekomarzenia się z publicznością (Bronowski) aktualne piosenki i burleska. Oczywiście prym wodził Bronowski, umiejący doskonale pogodzić swoją godność dyrektorską z pomysłowością autorską i aktorską. Obok niego Mirski, osiągający już szczytu sztuki kabaretowej, Koszyccy, Sylvia i inni.

Ze scenki płynął nastrój ciepły i niefrasobliwy — chwilowo zapomniano nawet o deszczu. (atr.)

Duński tydzień książki. Z Kopenhagi donoszą: W celu przycynienia się do większego zainteresowania nowoczesną literaturą duńską, duńskie stowarzyszenie księgarzy wraz z duńskiem Stowarzyszeniem autorów postanowiło zorganizować w wrześniu b. r. t. zw. tydzień książki. Urządzona będzie wystawa książek duńskich, wygłoszony będzie szereg odczytów z literatury duńskiej. Pożycznicie ich cykl wykład Jerzego Brandesa. W ciągu tego tygodnia w teatrach kopenhawskich wystawione zostaną wyłącznie utwory autorów duńskich.

„Przyjaciel szkoły” — Nr. 15 i 16 z dnia 5 b. m. opuścił prasę. Ten starannie redagowany dwutygodnik nauczycielstwa polskiego, ukazujący się w Poznaniu przynosi także razem wiązaną pracę bardzo celowo dobranych i rzeczywiście cennych. Autorem „Przyj. Szkoły” posiadają między innymi tak rzadki dzisiaj dar zwięzłości. Na kartach tego dwutygodnika spotykamy studia krótkie, jędrne, a jakież w nich bogactwo treści. Klasycznym tego przykładem rzecz F. Onderki p. „Przemyślanie nad istotą jaźni czystej”. Wogóle „Przyjaciel Szkoły” z widomą gotowością stara się sprościć swym zadaniem.

Słowak o Słowaczyźnie. Odczyt Franciszka Ungera w Klubie polsko-słowackim w Cieszynie. Ze słowem wstępem Wojewody Ligi polsko-słowackiej i dodatkiem. Warszawa 1922. Wydane staraniem Ligi polsko-słowackiej. Nakładem Franciszka Ungera. Broszura ta, poprzedzona wstępem Wojewody Ligi polsko-słowackiej (pod pseudonimem Tęczy), zawiera 1) odczyt p. Franciszka Ungera, jednego z przywódców słowackiego ruchu niepodległościowego i wiceprezesa Słowackiego Tymczasowego Rządu Narodowego, wygłoszony w Cieszynie, 2) odezwę Ligi polsko-słowackiej, protestującą przeciwko czeskim żądaniom, aby z Polski wydalono emigrantów słowackich, 3) odezwę Wojewody Ligi polsko-słowackiej do mieszkańców wschodniej Małopolski, zwracającą uwagę na ścisłą łączność Słowaczyzny z bezpieczeństwem tej części Polski.

„Tydzień Polski”. Wyszedł z druku Nr. 33 i zawiera następującą treść: W. Rzymowski: Wobec wyborów. — L. Kozłowski: O walce partyjnej — I. Moszczeńska: Z powodu legjonowego święta. — Bolesław Lutomski: Stanisław Koźmian (odcinek) — Aleksander Kraushar: W sprawie Deotymy. Reflektor: Na marginesie.

„Epoka”. Wyszedł z druku 14-ty numer „Epoki”, na którego treść składają się następujące artykuły:

Trafiła kosa na kamień — Władysław Włoch. Odbudowanie integralne Polski, jego cel i znaczenie — Jan Tarnowski. Dokąd zmierza Polska? — St. T. Ojczyzna... zapomniana — Leon Godlewski, Egerland — Jan Sikorski. Obudziciel duszy — Dr. Eugenjusz Meller. Dwie Marje — Władysław Włoch. Książki i Czasopisma Giełda

„Epoka” ukazuje się co tydzień w objętości dwu arkuszy druku, cena za poszczególny numer 200 mk kwartalnie 2000 mk. Redakcja

— Moniuszki 4, Administracja — Szpitalna 1 — w Warszawie.

„Samopomo: Akademicka” Nr. 57, organ Związku Bratnich Pomocy Młodz. Akad., poświęcony jest młodzieży poznańskiej i zawiera między innymi artykuły: Uniwersytet Poznański — L. Życkiego, Życie samopomocowe młodzieży poznańskiej, Życie naukowe i ideowe młodzieży poznańskiej Korporacje na Uniwersytecie poznańskim, Organizacja Studentek, III Zjazd Związku Bratnich Pomocy, Z zagranicy, Ze szkół akademickich, Kronika.

Nr. 8-9 za sierpień i wrzesień, poświęcony jest młodzieży lubelskiej. Zawiera szereg źródłowych prac i artykułów jak np. Uniwersytet lubelski, Ks. Rektor Radziszewski, Życie samopomocowe mł. lubelskiej, życie naukowe, ideowe i sportowe, Klub Akademicki, Wydawnictwa młodzieży, Zjazd Kół Naukowych, Akcja budowlana, Młodzież polska zagranicą, Krajoznawstwo akademickie, Kronika, Od Redakcji.

Monografia Łucka. Wkrótce wyjdzie z druku „Monografia Łucka”, opracowana bardzo starannie przez dra Wojnicza. Monografia opatrzona jest licznymi ilustracjami. Drukująca się obecnie w „Dzienniku Wołyńskim” praca p. J. M. Giżyckiego (Gozdawy) p. t. „Szkolnictwo w dawnym Łucku” stanowi część tej „Monografii”.

Ruch służbowy.

Ministerstwo oświaty nadało opróżnione posady nauczycielskie następującym profesorom do nauki języka polskiego jako przedmiotu głównego:

J. Piotrowskiemu w Debicy, B. Pochmarskiemu w gimn. św. Jacka w Krakowie, L. Skoczylasowi w gimn. św. Jacka w Krakowie, J. Długoszewskiemu w gimn. VI. w Krakowie, Drowi W. Wysockiemu w gimn. V. w Krakowie, Wł. Kochowi w gimn. IV. w Krakowie, T. Rawicz Rojkowi w gimn. VII. w Krakowie, J. Trzcinińskiemu w gimn. VII. w Krakowie, G. Felińskiemu w gimn. IX. w Krakowie, Z. Lubertowiczowi w Nowym Targu, S. Kopytce w Nowym Sączu.

Do nauki filologii klasycznej: J. Tułeckiemu w Gorlicach, Fr. Jachimczakowi w gimn. św. Anny w Krakowie, W. Sikorze w gimn. św. Anny w Krakowie, W. Trybowskiemu w gimn. św. Anny w Krakowie, J. Tarze w gimn. św. Jacka w Krakowie, R. Gostkowskemu w gimn. na Podgórzu, J. Gębce w gimn. VII w Krakowie.

Do nauki języka niemieckiego: E. Dreździkowskiemu w gimn. św. Anny w Krakowie, Wł. Koniecznemu w gimn. Sobieskiego w Krakowie, Al. Wranie w gimn. na Podgórzu, R. Geottłowi w gimn. VII. w Krakowie, K. Fojkemu w gimn. IX. w Krakowie, Wł. Szantrachowi w gimn. II. w Tarnowie, Al. Stasneinu w gimn. III. w Tarnowie, A. Wróblowi w gimn. w Wadowicach, S. Stefańskiemu w gimn. w Żywcu.

Do nauki języka francuskiego: L. Termchowi w gimn. IX. w Krakowie, St. Jurczyńskiemu w gimn. w Wieliczce.

Do nauki historii i geografii: K. Placzkowi w gimn. w Białej, Wł. Sinałskiemu w gimn. w Gorlicach, J. Kasprzakowi w gimn. w Jasle, Fr. Pytłowi w gimn. Sobieskiego w Krakowie, Dr. J. Reissowi w gimn. św. Jacka w Krakowie, Stan. Piwce w gimnazjum św. Jacka w Krakowie, Ed. Kozłowskiemu w gimnaz. św. Anny w Krakowie, Dr. J. Krajewskiemu w gimn. im. Sienkiewicza w Krakowie, Dr. S. Weimerowi w gimn. V. w Krakowie, Dr. Wł. Bogatyńskiemu w gimn. na Podgórzu, A. Lehmowi w gimn. na Podgórzu, A. Matejce w gimn. VII. w Krakowie, L. Sroczyńskiemu w gimn. VIII. w Krakowie, J. Sroczyńskiemu w gimn. IX. w Krakowie, W. Kani w gimn. w Mielcu, J. Heinowi w gimn. I. w Nowym Sączu, L. Sikorze w gimn. w Nowym Targu, St. Chmielowi w gimn. w Wieliczce, T. Klingowi w gimn. w Zakopanem, W. Stanuli w gimn. w Żywcu; B. Cicheckiemu w gimn. w Zakopanem.

Do nauki matematyki i fizyki: L. Kicie w gimn. w Debicy, L. Robertowi Królowi w gimn. w Jasle, S. Zakręckiemu w gimn. św. Anny w Krakowie, Alb. Jurze w gimn. św. Jacka w Krakowie, Dr. Ant. Wilkowi w gimn. Sobieskiego w Krakowie, W. Taroszewi w gimn. Sobieskiego w Krakowie, L. Wygrzywalskiemu w gimn. w Krakowie, M. Dobrzańskiemu w gimn. w Podgórzu, L. Węgrzynowiczowi w gimn. VII. w Krakowie, W. Janikowi w gimn. VIII. w Krakowie, W. Babińskiemu w gimn. VIII. w Krakowie, O. Nikodymowi w gimn. Sienkiewicza w Krakowie, J. Czertkowerowi w gimn. w Mielcu, Dr. W. Rybczyńskiemu w gimn. II. w Tarnowie, Fr. Stachnikowi w gimn. w Zakopanem.

Do nauki historii naturalnej: F. Mieszkowskiemu w gimn. w Krakowie, St. Miksteiniemu w gimn. w Podgórzu, J. Gołańskiemu w gimn. VIII. w Krakowie.

Do nauki rysunków: L. Kwiatkowskiemu w gimn. św. Jacka w Krakowie, B. Olszewskiemu w gimn. w Zakopanem.

Do nauki gimnastyki: A. Hamburgerowi w gimn. IX. w Krakowie.

Przez s. du apelacyjnego w Krakowie zamianował aplikantami: dr. Jarosław Gutowskiego w Tarnowie, Władysława Kozusa w Ropczycach i Antoniego Franciszka gw. im. Sycyjska w Krakowie.

Zmiana taryfy osobowej na polskich kolejach państwowych.

W Nr. 179 „Gazety Lwowskiej” donieśliśmy o mającym wejść w życie z dniem 1. września br. nowym — znacznym podwyższeniu stawek taryfowych za przewóz osób na polskich kolejach państwowych. Łącznie z tą podwyżką doznają zmiany także i inne postanowienia taryfowe przepisujące pobranie pewnych opłat w komunikacji osobowej. Między innymi podwyższa się najniższa opłata, przewidziana za odbycie niezgłoszonej podróży bez biletu, t. z. dopłatę karną z 600 marek polsk. na 1.000 mk. — Dodatek pobierany od podróżnych z okazji wystawienia biletu na zgłoszoną jazdę w pociągu podnosi się ze 120 mk. na 200 mk., a opłata za zajęcie miejsca w pociągu bez zamiaru jazdy z 300 mk. na 500 mk. — Za nieuzasadnione zatrzymanie pociągu n. p. przez pociąg linewki bezpieczeństwa — płacić się będzie 15.000 mk. (dotychczas 10.000 mk.).

Ceny biletów miesięcznych będą również droższe, a będą wynosiły 3.000 mk. od każdych choćby rozpoczętych 10 klm. w klasie trzeciej. — Odpowiedniej podwyżki doznają też i inne bilety okresowe, tj. sezonowe i roczne, oraz miesięczne bilety uczniowskie (750 mk. za każde 10 km.) i tygodniowe bilety robotnicze (600 mk. za każde 10 km.).

Cena biletu peronowego wynosić będzie 100 mk., zaś takiego biletu miesięcznego 3.000 mk.

Posiadacz biletów okresowych, których czasokres ważności sięga poza 1. września br. winni dopłacić różnicę ceny za czas od 1. września do końca ważności biletu okresowego.

Śmiertelny wypadek z bronią.

(th) W mieście naszym zdarzył się wczoraj nieszczęśliwy i tragiczny w swych skutkach wypadek, którego ofiarą padło młode i wiele nadziei na przyszłość rokujące życie ludzkie.

Porucznik W. P. Zdzisław Żuławski, bratnanek niezapomnianego poety, Jerzego Żuławskiego, b. Legionista, który chlubnie przeżył całą wojnę i 5-krotnie był ranny, mieszkał od lat trzech w domu przy ul. Królewskiej 1. 8.

Jako oficer zawodowy, ś. p. por. Żuławski w głębokim zamiłowaniu do swego zawodu, oddawał się namiętnie studjom nad różnymi rodzajami broni, a mieszkanie jego było jak gdyby małym magazynem amunicyjnym.

Wczoraj ś. p. por. Żuławski usiłował rozebrać granat ręczny i prawdopodobnie zaszła przy tem jakaś komplikacja, która spowodowała wybuch. Odłamki granatu oderwały nieszczęśliwemu oficerowi rękę i zmasakrowały w straszny sposób głowę, tak, że śmierć nastąpiła niemal tuż po wypadku. Grozę tego tragicznego zdarzenia powiększa fakt, że ś. p. Zbigniew miał za trzy tygodnie stanąć na kobercu ślubnym.

Ze zmarłym tragicznie schodzi do grobu jeden z najpiękniejszych typów oficera-Polaka, tak Ojczyźnie naszej dziś potrzebnego.

Cześć Jego pamięci!

SPORT.

„Cracovia — Pogoń”. W niedzielę, 27 b. m. spotykają się dwa długoletni rywale o palmę pierwszeństwa w Polsce „Cracovia” i „Pogoń”.

Walka dwu mistrzów okręgów krakowski go i lwowski go zapowiada się niezwykle interesująco: „Cracovia”, wystąpi w najsilniejszym składzie, „Pogoń” też w składzie reprezentacyjnym.

Celem umożliwienia publiczności sportowej nabycia kart wstępu na powyższe zawody, przed ukończeniem sprzedaży biletów, t. zn. bilety będą sprzedawane w niedzielę rano od godziny 9 do 11:30 w lokalu klubowym przy ul. Zyblikiewicza 17, I. p.

Przed zawodami „Cracovia — Pogoń” odbędą się zawody A. Z. S. Lwów z „Pogonią II.” o godz. 2:30 popołudniu.

85 LAT istniejący MAGAZYN MODY I BIELIZNY
J. DREXLER & SYNOWIE
 Lwów, plac Kapituły 2

POLECA

ROZDRY
 Motorace
 Kece
 Sienniki
 BIELIZNA
 Skarpetki
 Pancerze
 Refermy
 PANTY
 Szyfany
 Zofiry
 Portale
 BRANNO

SPECJALNOŚĆ
 WYPRAWY
ŚLUBNE

Smakosze miłości.

(Jan Gella. Rozmowy o miłości. Lwów 1922.

Wydanie zbytkowne na welinowym papierze, niebieskim drukiem. 8-o, str. 311).

„Audaces iuvat Fortuna!”. A trzeba istotnie śmiać się, by odważyć się na coś takiego, co popełnił Gella. Nie z powodu, jakoby temat był drażliwy: nowa literatura pozwoliła nam otrząść się z nim dostatecznie. Ukazano miłość z każdej strony i żaden z jej tajników nie pozostał przysłoniętym. Dawna wstydlivość poszła do lamusa starzyny: śmieją się z niej, jak z każdej parafianiszczyzny. Nauczyliśmy się rzeczy nazywać po imieniu, żadnego wyjątku nie czyniąc. I nie może być inaczej w epoce futuryzmu w sztuce, einsteinizmu w nauce, bolszewizmu w polityce i życiu socjalnym — w epoce wszystkich wogóle barbaryzmów, przez które, jak przez różgi, przechodzi ludzkość dzisiejsza.

Ale też (dlatego czyn literacki Gelli zdumiewa swą odwagą. Już tak nam miłość wyapoteozowano, zohydzono, ośmieszono, że właściwie, zdawałoby się niewiedzieć, co jeszcze byłoby w owej materji do powiedzenia. A jednak... To, co znajdujemy w „Rozmowach”, przykuwa do siebie uwagę, czyta się z zajęciem, jakby czemś nowem było. Bogactwo bowiem inwencji, talent pisarski i dowcip trzymają uwagę czytelnika na uwierzy, ni to psa na łańcuchu. I pokazuje się znowu, ile racji ma odwieczna zasada, że w literaturze o wartości i sukcesie rozstrzyga nie tyle to, o czym się pisze, ile raczej, jak się pisze.

Ktoś ze zdających sprawę z tej książki pozwolił sobie na nazwanie „Rozmów” polskim Decameronom. Gella powinien oszczercze — zastrzeżić! Ojciec prozy włoskiej, Boccaccio, był niezawodnie mistrzem stylu prozaicznego, jednak pomysłowości trudno mu przyznać. Jego

dzieło jest zbiorem niekunsztownych w pomyśle, konstrukcyjnie z gruba ociosanych opowiadań, które aż do znudzenia kręcą się jednym i tym samym wirowym ruchem na płaszczyźnie lubieżnej anegdoty.

Gella, poeta natus, od anegdoty ucieka, jak djabeł od święconej wody. Kiedy nawet, opuści grunt czystej spekulacji quasi-filozoficznej, jak np. w sfingowanej dla przykładu historii Filona i Zofji, — to i wtedy nie w akcji szuka głównych watorów, jeno w analizie na polu psycho-, na polu fizjo-logicznej. Książka jego napisana została o smakoszach i dla smakoszków, a nie dla sprośnych obżartuchów miłości.

Niegdyś kochano się, jak kto chciał. Nie było w tem żadnej sztuki. Dla większości, zapewne niema jej i dzisiaj. Tak już porządek świata, że każdy kochać się musi i daje sobie jakoś z sercem radę bez naukowego przygotowania w tym kierunku. I Gella też z pewnością nie zamierzał jakimś podręcznikiem miłości uczynić zadość — nieistniejącej, ani też nikomu nie dopiekającej potrzebie.

Możnaby go raczej nazwać historjografem miłości współczesnej. Kiedyś, gdy nowe pokolenia przyjdą, nowe powioną prądy, w nowe szaty przystroi się miłość kulturalnego człowieka, — ilekroć ktoś zapragnie poznać, jak też kochano się w początkach wieku XX., zaraz przyjdzie mu na myśl: Aha! Zairze do „Rozmów” Gelli! I dobrze uczyni, bo uirzy w tych niebieskim drukiem na welinie wyłoczonych kartach odbicie dzisiejszej miłości, jakoby w zwierciadle.

Dzisiejszej — jużci z zastrzeżeniem, iż odnosi to się do kół, które wogóle mogą pozwolić sobie na luksus uprawiania miłości — wyrażając się naukowo — jako takiej. Bowiem na to trzeba mieć sporo czasu, pieniędzy, a nawet zdrowia — w tym względzie wiele mógłby za pośrednictwem spirytystycznych stolików opowiedzieć nieboszczyk Heine, klasyczny przykład, jakie bywają

rezultaty „des vielen Studierens” w dziedzinie miłości.

Ludzie zaś prowadzący „Rozmowy” w książce Gelli, to akurat erotomani typu Heinego. Cały świat ich nic nie obchodzi — poza pięknym warszkiem, rzucającym w danej chwili czar na serduшко niewieście, ponętą figurką, wrażliwą się uparcie w myśli mężczyzny. Ich celem użycie, rozkosz. Temu celowi poświęcają wszystkie siły i całą — a posiadają ją w bardzo bogatym wymiarze — inteligencję. Są nieustraszonymi szermierzami, gdy idzie o zapewnienie sobie chwili upojenia. Poza te aspiracje nie sięgają w swej „łęsknocie”. Z naturalnym pojęciem miłości nie ma ta ich miłość nic wspólnego. Ich serca, to wulkany, które ciągle dymią, lecz na lawę się nie zdołają. Są więc ci ludzie właściwie patologicznymi okazami, ale są, istnieją, każdy spotkać ich może — „na Akademikach”, u Zaleskiego, w „Romie”, w salonie.

Tylko bardzo płytkiego umysłu czytelnik dopatrzy się w „Rozmowach” apologji miłości tak pojętej. Olsniwiająca kunsztowność stylu, ekwilibrystyka dialektyczna pierwszej klasy, aromat poezji subtelnej, pomieszany z ostrą wonią asafetydy duchowej cynizmu, umiejętna analiza zjawisk życiowych i świetne cyzelowanie wydobytych przez nią szczegółów — mają istotnie wiele mocy uwodzicielskiej. Kto jednak przez tę misterną, złocistą siatkę dotrze aż do samego wnętrza, do jądra gestwiny, uirzy tam, coś wręcz odmiennego, niż uwielbienie zrecznie przysłoniętych drgawek wyuzdania. W ustach poczuje wówczas nie słodycz wykwintego cukierka, jeno palący pieprzyk satyry. I wówczas też dopiero wartość „Rozmów” Gelli okaże się we właściwym świetle — i wówczas należycie ustalone zostanie w literaturze stanowisko tej tak rozchwytywanej, lecz nie zawsze z pełnym zrozumieniem czytanej książki.

St. R.

OGLOSZENIA.

EDYKTA W SPRAWIE UZNANIA ZA ZMARLEGO.

VI. 72/2/3 Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Antoni Ciaston, syn Wojciecha Justy, rolnik z Podłęża powiat Bochnia, urodzony tamże 1903 przydzielony 1920 do 2 pułku strzelców Syberyjskich według zezw. n. Jana Siedziwskiego z Chrości został ranny w sierpniu 1920 pod Modlinem we walkach z Bolszewikami, od tego czasu nie daje znaku życia. Gdy zatem można przyjąć, że zaistniała a nki ustawowego domniemania śmierci w myśl § 24 L. 2 cyw. ust. zarządza się na wniosek Józefa Ciastona postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego a zarazem o za się wezwanie ażeby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi. Antoniego Ciastona wzywa się aby stawił się przed podpisany sąd lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 1 września 1923 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręg. cyw. Oddział VI.

Kraków, dnia 12 czerwca 1922.

779

T. VI. 22/2/1. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Franciszek Kijak, syn Jakóba i Wiktorji rolnik z Borzęca, powiat Brzesko, urodzony tamże 1871 przydzielony 1916 do 32 pułku pospolitego ruszenia nie daje znaku życia. Gdy zatem można przyjąć że zaistnieją warunki ustawowego domniemania śmierci w myśl § 1 ust. z 31 marca 1918 Dzun. zarządza się na wniosek Marii Kijakowej postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego a zarazem ogłasza się wezwanie, ażeby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi. Franciszka Kijaka wzywa się aby stawił się przed podpisany sąd lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 1 marca 1923 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręg. cyw. Oddział VI.

Kraków, dnia 19 czerwca 1922.

7968

T. VI. 211/22/1. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Jan Radoń syn Grzegorza i Antoniny, rolnik z Siedlec, powiat Bochnia, urodzony tamże 1887, przydzielony 1914 do 32 pułku obrony krajowej, wykazany w ewidencji jako zaginiony we wrześniu 1914 nie daje znaku życia. Gdy zatem można przyjąć, że zaistnieją warunki ustawowego domniemania śmierci w myśl § 1 ust. z 31 marca 1918 Nr. 128 Dzun. zarządza się na wniosek Anny Radonowej postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego a zarazem ogłasza się wezwanie, ażeby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi. albo p. dr. Tadeuszowi kwocińskiemu adwokatowi w Krakowie, którego ustanawia się obrońcą wzywa się, aby stawił się przed podpisany sąd lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 1 marca 1923 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręg. cyw. Oddział VI.

Kraków, dnia 19 czerwca 1922.

7968

z niego. Jan Radoń wzywa się, aby stawił się przed podpisany sąd lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 1 marca 1923 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręg. cyw. Oddział VI.

Kraków, dnia 19 czerwca 1922.

7969

T. VI. 148/22/4. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Franciszek Glowacz, syn Ignacego i Doroty rolnik z Cząkowic powiat Chrzanów urodzony tamże 1883 przydzielony 1914 do 16 pułku obrony krajowej nie daje znaku życia i był na froncie schodkim. Gdy zatem można przyjąć, że zaistnieją warunki ustawowego domniemania śmierci w myśl § 1 ust. z 31 marca 1918 Nr. 128 Dzun. zarządza się na wniosek Marii Glowaczowej postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego oraz celem uznania małżeństwa z nim zawartego za rozwiązane a zarazem ogłasza się wezwanie ażeby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi. albo p. dr. Mksiewiczowi adwokatowi w Krakowie, którego ustanawia się obrońcą wzywa się, aby stawił się przed podpisany sąd lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 1 marca 1923 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręg. cyw. Oddział VI.

Kraków, dnia 3 lipca 1922.

7984

T. V. 221/22/1. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Julian Mardosz, syn Jana i Magdaleny, rolnik z Gosprzydowy, urodzony 1866 w Buczynie, powiat Bochnia, przydzielony 1914 do 20 pułku piechoty, nie daje znaku życia. Gdy zatem można przyjąć, że zaistnieją warunki ustawowego domniemania śmierci w myśl § 1 ust. z 31 marca 1918 L. 128 Dzun. zarządza się na wniosek Agnieszki Mardosz postępowanie celem uznania wymienionego za zmarłego, oraz celem uznania małżeństwa z nim zawartego za rozwiązane, a zarazem ogłasza się wezwanie, ażeby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi, albo p. dr. Karolowi Lewandowskiemu adwokatowi w Krakowie, którego ustanawia się obrońcą wzywa się, aby stawił się przed podpisany sąd lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 1 marca 1923 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręg. cyw. Oddział VI.

Kraków, dnia 22 czerwca 1922.

7972

T. V. 104/2/2. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego i małżeństwa za rozwiązane. Józef Piętka syn Jana i Agnieszki z Drabków urodzony dnia 14 lutego 1887 w Dworach pow. Oświęcim i tam zamieszkały biorąc od roku 1914 udział w wojnie światowej jako żołnierz 31 pp. obrony krajowej b. armji austro-węgierskiej, ostateczną wiadomość dał o sobie dnia 1 września 1914 i wedle zaprzysiężonych zeznań jego żony Marii Piętka od tego czasu o jego życiu niema żadnej wiadomości. Gdy zatem można przyjąć, że zaistnieją warunki domniemania śmierci z ustawy z 31. marca 1918. r. Nr. 128 Dzun. p. i z § 1 k. c. zarządza się na wniosek Marii Piętka postępowanie celem uznania za zmarłego i małżeństwa za rozwiązane.

Sąd okręg. cyw. Oddział VI.

Kraków, dnia 22 czerwca 1922.

7972

leg., a małżeństwo za rozwiązane a wnosk. cawez, a dnia 20 listopada 1911 zawarł go za rozwiazane. Człysta się przeto wezwanie, by o zaginionym zieleń wiadomości. Sądowi lub Drowi Józefowi Kubczkowi, adwokatowi w Wadowcach, którego ustanawia się obrońcą wzywa się, aby przed podpisany sąd lub w inny sposób dał znać o sobie. Po sześciu miesiącach od dnia ogłoszenia tego zarządzenia w „Gazecie wowskiej” Sąd na ponowny wniosek wyda ostateczne orzeczenie.

Sąd okręgowy, Oddział IV.

Wadowice, dnia 23 czerwca 1922.

8009

T. IV. 218/21/7. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Karol Mysłajek syn Franciszka i Marii z Martyniaków urodzony dnia 14 grudnia 1880 w Międzybrodziu (pułkiem powiat Biała biorąc od roku 1914 udział w wojnie światowej jako żołnierz 87 pp. b. armji austro-węgierskiej nie dał o sobie wiadomości od czerwca 1916 roku. Gdy zatem przyjąć można, że zaistnieją warunki domniemania śmierci z ustawy z 31 marca 1918. r. Nr. 128 Dzun. p. zarządza się na wniosek żony jego Józefy Mysłajek postępowanie, celem uznania wyz wymienionego za zmarłego. Ogłasza się przeto wezwanie, aby o zaginionym udzielono Sądowi wiadomości, Karola Mysłajka o ile żyje wzywa się, aby przed podpisany Sądem stawił się lub w inny sposób dał znać o sobie. Po sześciu miesiącach od dnia ogłoszenia tego zarządzenia w „Gazecie lwowskiej” Sąd na ponowny wniosek wyda ostateczne orzeczenie.

Sąd okręgowy, Oddział V.

Wadowice, dnia 23 czerwca 1922

8001

T. VI. 133/22/1. Zarządzenie postępowania celem uznania za zmarłego. Franciszek Waśko, syn Jana i Marii, robotnik z Wisnicy małego powiat Bochnia, urodzony tamże 1885, przydzielony 1914 do 32 pułku obrony krajowej nie daje znaku życia od maja 1915. Gdy zatem można przyjąć, że zaistnieją warunki ustawowego domniemania śmierci w myśl § 1 ust. z 31 marca 1918 Nr. 128 Dzun. zarządza się na wniosek Marii Waśkowej postępowanie celem uznania za zmarłego a zarazem ogłasza się wezwanie, ażeby udzielono wiadomości o zaginionym sądowi. Franciszka Waśkę wzywa się, aby stawił się przed podpisany sąd lub w inny sposób dał znać o sobie. Po dniu 1 marca 1923 sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie o uznaniu za zmarłego.

Sąd okręg. cyw. Oddział VI.

Kraków, dnia 26 czerwca 1922.

7970

KONKURSY.

Prez. 28263 26/R./S./22. Konkurs. Ogłoszony w Nr. 186 „Gazety Lwowskiej” konkurs na posadę zarządcy Domu więziennego we Lwowie upływa z dniem 20. września 1922 r.

Prezes Sądu Apelacyjnego.

Lwów, dnia 19. sierpnia 1922 r.

8027 1-3

ROZMAITE OBWIESZCZENIA.

Liczba czynności C II. 217/22. Edykt. Przeciw niewiadomej z miejsca pobytu Annie Kulczyckiej Sztokajło córce Jana zam. Baranieckiej z. Jana której miejsce pobytu jest nieznané, wnieionym został do sądu powiatowego w Samborze przez Władzimierza Kulczyckiego Sztokajło s. Jakób, pozew o uznanie własności. Na podstawie pozwu wyznaczona została rozprawa na dzień 29 listopada 1922, godz. 10 rano biuro Nr. 57. Celem strzeżenia praw Anny Kulczyckiej Sztokajło c. Janą zam. Baranieckiej z. Janą ustanawia się Pana Stefana Kulczyckiego Sztokajło w Kulczycach szlacheckich kuratorem. Tenże kurator zastępywać będzie niewiadomą z miejsca pobytu w rzeczonyj sprawie na jej koszt i niebezpieczeństwo, dopóki ona w sądzie się nie zgłosi lub pełnomocnika nie zamianuje.

Sąd powiatowy Oddział II.

Sambor, dnia 1. sierpnia 1922.

8052

C/400/22/1. Edykt. Przeciw nieznanego z miejsca pobytu Dmytra Kryckiego synowi Oleksy wniesiony został przez nieletniej Anny Fiałkowskiej z Uhornik pozew o podwyższenie alimentów i zapłacenie kwoty 123.000 Mkp. Na podstawie tego pozwu wyznacza się termin do ustnej rozprawy na dzień 3. października 1922 o godzinie 8 rano w tutejszym Sądzie, sala rozpraw Nr. 4. Celem strzeżenia praw niewiadomego z miejsca pobytu Dmytra Kryckiego ustanawia się kuratora w osobie Dr. Füllenbauma adwokata w Otyńi. Tenże kurator zastępywać będzie Dmytra Kryckiego w rzeczonyj sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w Sądzie się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie zamianuje.

Sąd powiatowy, Oddział I.

Otyńia, dnia 9. sierpnia 1922.

8050

AMORTYZACJE.

T.417/22/3. Zarządzenie umorzenia papierów wartościowych. Na wniosek Wenantego Lityńskiego podejmuje się postępowanie celem umorzenia wymienionych niżej papierów wartościowych, które wnioskodawcy miały zaginać; wzywa się posiadacza tych papierów, aby je w ciągu jednego roku od dnia pierwszego ogłoszenia zarządzenia — płatności wierzytelności — przedłożył temu Sądowi; także inni interesowani mają zgłosić swoje zarzuty przeciw wnioskowi. W razie przeciwnym uznałby Sąd po upływie tego terminu te papiery wartościowe za umorzone. Oznaczenie papierów wartościowych: Tymczasowe świadectwo Nr. 78 wydane przez Bank ziemian S. A. we Lwowie z dnia 3. grudnia 1921 na 500 sztuk akcji tegoż Banku.

Sąd okręgowy cywilny, Oddział VIII.

Lwów, dnia 14. lipca 1922.

8036

KURATELE.

P./31/21/9. Ogłoszenie pozbawienia własnowolności. Uchwała Sądu powiatowego w Radłowie z dnia 23. lutego 1922 L. czynności P. 31/21/6. pozbawiono całkowicie własnowolności ks. Ludwika Kozaka zamieszkałego poprzednio w Boncinie, a to z powodu choroby umysłowej. Kuratorem ustanowiono w miejsce ks. Jana Mleczki zmarłego w Zabawie P. Jakóba Fradyma komisarza skarbowego w Brzesku.

Sąd powiatowy, Oddział I.

Radłów, dnia 27. lipca 1922.

8034

FIRMY.

Firm. 961/22. C. V. 324. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru Oddział C. wciągnięto co następuje: Siedziba firmy: Kraków. Brzmienie firmy „Wac” przedsiębiorstwo handlowo-przemysłowe spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Przedmiot przedsiębiorstwa: prowadzenie na własny rachunek lub na zlecenie osób trzecich interesów handlowych artykułami technicznymi, kasami ogniotrwałymi i pancerniami, maszynami i narzędziami wszelkiego rodzaju, w szczególności kupno, sprzedaż i pośredniczenie w handlu tymi towarami, urządzenie warsztatów i fabryk. Forma spółki: Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w myśl ustawy z 6. marca 1906 L. 58. Dzpp. oparta na kontrakcie z daty Kraków, 14. lipca 1922. L. R. 18948. Czas trwania spółki nieograniczony. Kapitał zakładowy spółki wynosi 100.000 Mkp. w całości gotówce wpłacony. Do zastępstwa spółki jest uprawniony zawiadowca Szczepan Waclawinek w Kra-

...kowie ul. Zwierzyniecka L. 25. zamieszkały. Podpis firmy; pod brzmieniem firmy zawiadowca firmy w mieści swój podpis. Dzień wpisu: 3. sierpnia 1922 r. Sąd okręgowy, jako handlowy, Oddział II. Kraków, dnia 2. sierpnia 1922 r. 7968 L. cz. Firm. 1014/22. Rg. A./445. Wpis do rejestru handlowego firmy spółkowej. Do rejestru firm spółkowych wpisano dnia 27. czerwca 1922. Siedziba firmy: Rzeszów. Brzmienie firmy: Herman Herzog i Józef Schönbach, handel towarów galanteryjnych w Rzeszowie. Przedmiot przedsiębiorstwa: Handel towarów galanteryjnych. Forma spółki: Jawna spółka handlowa. Spółnicy osobiście odpowiedzialni: Herman Herzog i Józef Schönbach, kupcy w Rzeszowie. Podpis firmy uskuteczniła się w ten sposób, że pod wypisanem lub

stampilą wyciśniętem brzmieniem firmy spółnicy położył swój własnoręczny podpis. Sąd okręgowy, Oddział V. Rzeszów, dnia 24. czerwca 1922. 7995 Firm. 936/22. Oddział C. IV./49. Zmiany i dodatki odnoszące się do wpisanych już w rejestrze handlowym firmy kupców pojedynczych i spółek. Do rejestru Oddział C. wciągnięto co następuje: Siedziba firmy: Kraków. Brzmienie firmy: Sanatorium dla chorych pierśiowych imien. Dra Dłuskich Spółka z ogr. odpow. Ustąpił zawiadowca: Dr. Marjan Linde, Zawiadowca wybrany: Zygmunt Stankowski w Kościeliskach adw. Zakopane. Dzień wpisu: 29. lipca 1922. Sąd okręgowy cywilny, Oddział II. Kraków, dnia 29. lipca 1922 r. 7983

II. TARGI WSCHODNIE we Lwowie, od 5. — 15. września 1922.

Dzień otwarcia 5. września 1922.

CENTRALNY RYNEK

zakupów fabrykatów i surowców.

KUPCY I UCZESTNICY zechcą celem uzyskania mieszkania zgłaszać się listownie lub osobiście najrychlej do BIURA MIESZKANIOWEGO Targów Wschodnich, Lwów, ul. Senatorska 6.

2350

Skonwertowana na 4%, w roku 1906. Pożyczka hipoteczna król. stoł. miasta Lwowa z roku 1900.

XLIV. Losowanie

skonwertowanej na 4% w roku 1906. pożyczki hipotecznej król. stoł. miasta Lwowa z roku 1900. dnia 1. czerwca 1922.

Ser. A po 100 koron = 70 Mp. Nr. 50, 31, 166, 586

Ser. B po 200 koron = 140 Mp. Nr. 39, 697, 1.192, 1.561, 1957.

Ser. C po 1000 koron = 700 Mp. Nr. 316, 387, 685, 86, 926, 53, 1034, 175, 1781, 1843, 1891.

Ser. D po 2000 koron = 1.400 Mp. Nr. 545, 75, 1.011, 1.219, 1.299, 1.304, 1.316.

Ser. E po 5.000 koron = 3.500 Mp. Nr. 194.

Płatne dnia 1. września 1922.

poprzednich losowań nie podniesiono dotychczas:

Numer	płatny		Numer	płatny		Numer	płatny		Numer	płatny	
	1.	1.		1.	1.		1.	1.		1.	1.
Serja A a 100 ko = 70 Mp.											
86	—	1921	600	1922	—	885	1922	—	1.51	—	1921
251	1922	—	605	—	1919	433	1919	—	—	—	—
268	1921	—	713	1918	—	467	—	1921	—	—	—
287	—	1919	76	1921	—	535	1922	—	—	—	—
301	192	—	829	1919	—	657	1922	—	—	—	—
310	1921	—	836	1922	—	701	1921	—	—	—	—
414	1916	—	840	1920	—	705	1921	—	—	—	—
10	1921	—	882	—	1918	861	—	1921	—	—	—
52	—	192	919	—	1919	938	1921	—	119	1921	—
559	1922	—	168	1922	—	933	—	1920	125	1922	—
557	—	1910	1095	1921	—	102	—	1920	13	1922	—
594	1921	—	09	—	1917	1027	—	1921	207	—	1920
784	1921	—	1103	1921	—	1078	—	1921	245	1922	—
815	—	1921	144	—	1919	1079	1921	—	26	—	1919
827	192	—	1640	92	—	1182	12	—	233	—	1919
—	—	—	1773	—	1920	1259	1919	—	529	1920	—
—	—	—	70	1922	—	1265	1920	—	385	—	1921
—	—	—	1912	—	1921	1286	—	1920	429	1922	—
—	—	—	1920	190	—	318	—	1919	431	1918	—
—	—	—	—	—	—	1320	—	1921	432	1919	—
—	—	—	—	—	—	1320	—	1921	514	—	1921
—	—	—	—	—	—	1320	—	1921	52	—	1921
—	—	—	—	—	—	149	1911	—	560	1921	—
—	—	—	—	—	—	1552	922	—	590	1921	—
—	—	—	—	—	—	579	1921	—	95	—	1921
—	—	—	—	—	—	132	1911	—	666	1914	—
—	—	—	—	—	—	160	1919	—	700	1922	—
—	—	—	—	—	—	169	1922	—	770	1922	—
—	—	—	—	—	—	179	—	1921	82	1922	—
Serja B a 200 ko = 140 Mp.											
50	—	1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—
262	1922	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
280	—	1916	—	—	—	—	—	—	—	—	—
292	1920	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
323	1920	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
335	1922	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
351	1919	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
503	1919	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
577	—	1911	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Serja C a 1.000 ko = 700 M.											
29	1922	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
56	—	1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—
310	—	1917	—	—	—	—	—	—	—	—	—
368	—	1919	—	—	—	—	—	—	—	—	—
382	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Serja D a 2.000 ko = 1.400 M.											
102	1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
940	1919	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
919	1920	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
91	—	1920	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1029	—	1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—
101	1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
117	1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1201	—	1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1216	1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
122	—	1920	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1303	—	1920	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1367	—	1919	—	—	—	—	—	—	—	—	—
190	—	1920	—	—	—	—	—	—	—	—	—
189	—	1917	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1336	—	1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1439	1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1464	—	1915	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1457	—	1917	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Serja E a 5.000 ko = 3.500 M.											
39	1920	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46	—	1920	—	—	—	—	—	—	—	—	—
82	—	1921	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	192	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

SERWETKI PAPIEROWE Stanisław ABL
Lwów, Legjonów 11, Filja, Sykatuska 3.